

Posudek diplomové práce

Autorka: Petra Sobotková

Syntaktické a diskurzívní funkce zájmena “se” ve španělské větě

Autorka se zabývá tématem, které se periodicky objevuje ve studiu španělštiny – tvarem “se” v nejrůznějších funkcích ve větě i v textu. V teoretické části se autorka zabývá problematikou zájmena “se” ve španělsky psaných gramatikách, problematikou zájmena “se” v česky psaných gramatikách a v českých a španělských učebnicích. Už k tomuto členění mám určité výhrady: jazykové hledisko totiž nepovažuji pro teoretické koncepte za zcela relevantní – jako příklad uvádím titul Mateos Ortega Y. (2000) *Stručná gramatika španělštiny*; Pons; Praha, kde jde nesporně o překlad ze španělštiny. Rozdíly v pojetí jednotlivých gramatik nejsou totiž dány tím, jakým jazykem jsou psány, ale metodologickými a teoretickými východisky autorů, a tato skutečnost je v práci zcela pomínuta. Analogickou výhradu mám také ke klasifikaci obsahů učebnic českých a španělských učebnic. V této skutečnosti dávám k úvaze otázku, zda lze v případě zájmena “se” osobního jako zástupce za *le, les* považovat za výraz polysémie tvaru, nebo zda jde o tvar homonymní k ostatním výrazům.

Další výhradu mám i k řazení titulů, uváděných v teoretické části – nevím, zda se autorka pokoušela o řazení chronologické nebo jiné – jako příklad určité “bezkonceptnosti” postupu např. titul Mendikoetxea (2000) na str. 16 a dalších diplomové práce a *Esbozo de una nueva gramática española* (str. 24 a další). Při analýze koncepcí pak autorka nebere v úvahu ani skutečnost, zda při časovém zařazení jde o reedice starších prací (nejen již zmíněné *Esbozo*, které vychází od 70 let minulého století, ale např. i *Stručná mluvnice španělštiny* S. Hamplové, jejíž první vydání vyšlo již v letech 60). Nehodnotím skutečnost, že autorka nevzala v úvahu novou akademickou mluvnici španělštiny *Nueva gramática de la lengua española*, Madrid 2009, vzhledem k tomu, že tato publikace nemusela být v době zpracování diplomové práce u nás běžně dostupná.

Těžiště práce spočívá v analýze jazykového materiálu na základě korpusu CREA., autorka se pokouší srovnávat jednotlivé funkce tvaru “se” v uměleckém, publicistickém a odborném stylu v pojetí J. Chloupka. Odborný styl autorka redukuje na texty administrativně-právní a jako východisko používá text ze španělské ústavy. Domnívám se, že i její závěry jsou z tohoto hlediska omezené a platí pouze pro texty administrativně-právní, nikoli pro odborný styl obecně. Vzhledem k obecné charakteristice administrativně-právních textů (sama bych dala přednost spíše pojmenování styl právnický a administrativní) nemohu souhlasit s komentářem v závěru práce (str. 82), týkající se příkladu *Se garantiza la libertad ideológica....*

Každý oddíl je doplněn širokým dokladovým materiálem, sama bych dala přednost spíše výběru několika typických konstrukcí pro daný styl a jejich náležitému okomentování. Vzhledem k rozsahu příkladů je škoda, že je autorka neočíslovala, usnadnilo by to nejen orientaci v textu, ale i při případném komentování jednotlivých příkladů. Z každého vzorku vybrala 100 vět, neuvádí

však, neuvádí však (vedle časového a geografického zařazení), podle jakých kritérií byl výběr prováděn

Data autorka zpracovala statisticky a své závěry doplnila grafy. Proto působí přesvědčivě a vzhledem k poměrně malému rozsahu vzorku se mohou stát východiskem pro další zkoumání.. Součástí práce je i španělské rezumé – mám určité výhrady k jeho jazykové stránce (interpunkce), zřejmě v důsledku ne zcela pečlivé redakce (...*cuáles son las funciones del pronombre "se" más usados...* str. 85).

Závěr:

Výhrady uvedené v tomto posudku jsou důsledkem spíše nezkušenosti autorky s psaním rozsáhlejších odborných textů. I přes zmíněné nedostatky se domnívám, že autorka věnovala své práci velkou pozornost, kladně hodnotím zejména využití korpusu CREA. Proto doporučuji práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 14. 1. 2011

Prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
oponentka